

پیداشدن نسخه‌ی قدیمی دیوان حافظ در آمستردام هلند

واکنش مدیر مرکز حافظ‌شناسی به انتشار خبر پیداشدن نسخه‌ی قدیمی دیوان حافظ در آمستردام

قرن نهم را در کتابی با همین نام معرفی کرده‌اند که مرکز حافظ‌شناسی سال ۱۳۸۰ آن را منتشر کرده است.

بی‌گمان هر اثر قدیمی که در پیوند با سخنوران گذشته‌ی ایران پیدا شود، شایسته‌ی توجه است و می‌تواند مفید باشد. درخصوص شعر حافظ هم که از افتخارات بین‌المللی مردم ایران است، این موضوع مهم و حساسیت‌برانگیز است. اما در مجموع این نسخه اگر هم کاملاً معتبر و اصیل باشد، به اندازه‌ی تبلیغاتی که در رسانه‌های رسمی و غیررسمی از آن شده، نمی‌تواند تأثیری در روند حافظ‌شناسی داشته باشد؛ زیرا بعید است در میان نسخه‌های موجود سده‌ی نهم حرف تازه‌ای داشته باشد.

داوری‌ها درباره‌ی متون ادبی هستند، اما اهمیت و حساسیت این موضوع باعث شده در طول تاریخ همواره مورد سوءاستفاده‌ی سودجویان نیز قرار بگیرد. اول که قبل از هرگونه داوری علمی درباره‌ی اصالت این نسخه، باید به اصل نسخه دسترسی داشت. بسیاری از این‌گونه خبرها برآمده از تبلیغات رسانه‌ای است.

دوم اینکه چنانچه اخبار منتشر شده درست باشد و تاریخ کتابت نسخه ۱۴۶۲ میلادی یعنی ۸۶۶ هجری باشد، می‌تواند نسخه‌ای قابل اعتنا باشد. اما معلوم نیست این نسخه چه میزان از اشعار حافظ را در برمی‌گیرد و مهم‌تر از آن اینکه از نسخه‌های دیوان حافظ دست‌کم سی نسخه الان موجود است که قبل از این تاریخ کتابت شده است. مثلاً نسخه‌ی شادروان خلخالی مربوط به سال ۸۲۷ است و دیوان‌هایی که امروزه از حافظ در دسترس مردم است، از جمله تصحیح شادروان قزوینی و زنده‌یاد خانلری از این نسخه استفاده کرده‌اند. شادروان سلیم نیساری، نسخه‌های خطی دیوان حافظ مربوط به

در روزهای پایانی دی ماه، خبری مبنی بر کشف یک نسخه‌ی قدیمی دیوان حافظ در آمستردام هلند، در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی منتشر شد.

در این خبر که با فیلم کوتاهی همراه است، نسخه‌ی کشف‌شده‌ای از دیوان حافظ خطی، مربوط به سال ۸۶۷ قمری؛ یعنی ۷۵ سال بعد از وفات حافظ معرفی می‌شود که در بغداد کتابت شده است.

براساس این خبر، دیوان یادشده متعلق به آقای جعفر قاضی، ساکن مونیخ آلمان بوده که بعد از درگذشت او در سال ۲۰۰۷ ناپدید و از همان زمان جست‌وجوی پلیس آلمان برای یافتنش آغاز شده است. در این خبر اعلام شده که ارزش این نسخه یک میلیون یورو تخمین زده می‌شود و بعضی از کانال‌های خبری آن را قدیمی‌ترین نسخه‌ی دیوان حافظ معرفی کرده‌اند.

دکتر کاووس حسن‌لی، مدیر مرکز حافظ‌شناسی و کرسی پژوهشی حافظ درباره‌ی این نسخه و اصالت آن چنین پاسخ می‌گوید:

نسخه‌های خطی پایه‌ی بسیاری از

سومین پژوهانه‌ی کرسی پژوهشی حافظ

«پژوهانه‌ی دکتر زهرا رنجبری»

شش ماهه یا یک ساله‌ی «پژوهانه‌ی دکتر زهرا رنجبری» بهره‌مند شوند. متقاضیان می‌توانند طرح‌های پیشنهادی خود را به منظور بررسی و ارزیابی به نشانی ایمیل مرکز حافظ‌شناسی ارسال کنند.

hafezstudies@gmail.com

زهرا رنجبری، سالانه ۱۲۰ میلیون ریال به‌عنوان پژوهانه (گرت)، در اختیار مرکز حافظ‌شناسی قرار می‌دهد و مرکز حافظ‌شناسی سالانه یک نفر را در قالب قرارداد یک‌ساله یا دو نفر را در قالب قرارداد شش‌ماهه، به شرط داشتن طرح پژوهشی مورد پذیرش، به‌کار گیرد.

طبق فراخوان مرکز حافظ‌شناسی، دانش‌آموختگان دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری یا پژوهشگران و هنرمندان واجد شرایط، با ارائه‌ی طرح پژوهشی و تصویب در شورای علمی مرکز حافظ‌شناسی می‌توانند از دوره‌ی

سومین پژوهانه (گرت) کرسی پژوهشی حافظ، در مرکز حافظ‌شناسی با حمایت «دکتر زهرا رنجبری» در بهمن‌ماه ۱۳۹۸ به‌تصویب رسید.

بر اساس اهداف بلندمدت مرکز حافظ‌شناسی مبنی بر توسعه‌ی پژوهش‌های علمی در پیوند با حافظ و جذب و حمایت از پژوهشگران مستعد و توانا، تفاهم‌نامه‌ای بین مرکز حافظ‌شناسی و دکتر زهرا رنجبری، در قالب «پژوهانه‌ی دکتر زهرا رنجبری» تنظیم شد.

به موجب این تفاهم‌نامه خانم